

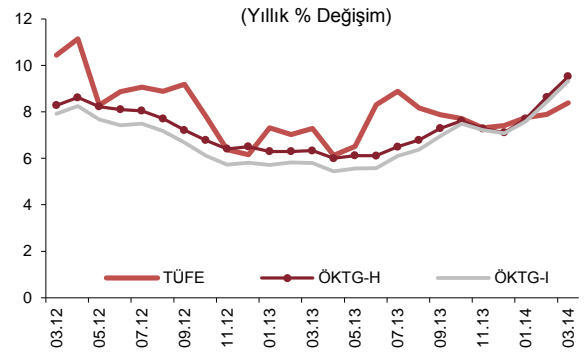
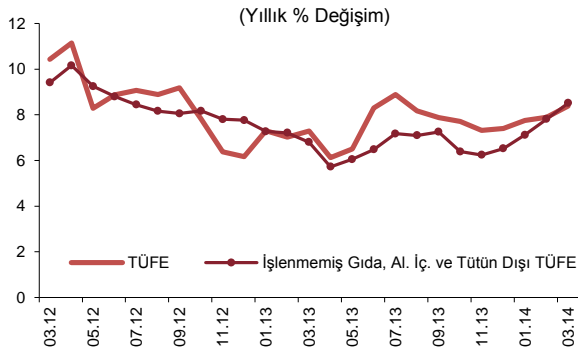
ÖZET...

Mart ayında tüketici fiyatları yüzde 1,13 oranında artmış ve yıllık enflasyon yüzde 8,39'a yükselmiştir. Bu dönemde, Türk lirasındaki değer kaybının birikimli etkileriyle çekirdek enflasyon göstergelerinde belirgin bir artış gözlenmiştir. Gıda fiyatlarının seyri ve döviz kurunun gecikmeli etkilerine bağlı olarak enflasyon göstergelerinin bir süre daha yüksek seyredeceği tahmin edilmektedir.

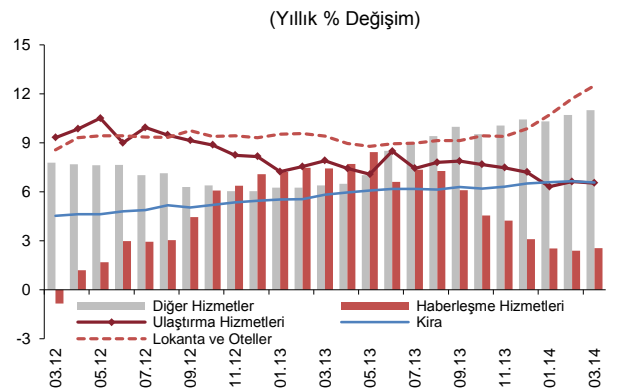
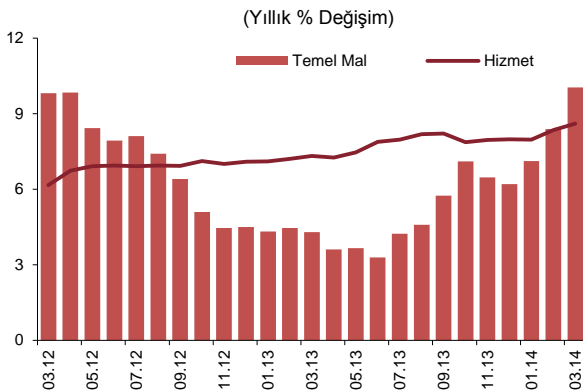
...DEĞERLENDİRMELER...

Mart ayında tüketici fiyatları yüzde 1,13 oranında artmış ve yıllık enflasyon yüzde 8,39'a yükselmiştir. Bu dönemde ÖKTG-H ve ÖKTG-I endekslerinin yıllık artış oranı önceki aya kıyasla sırasıyla 0,89 ve 0,88 puan artarak yüzde 9,52 ve yüzde 9,32 ile yıllık tüketici enflasyonunun üzerinde gerçekleşmiştir.

Alt grupların yıllık tüketici enflasyonuna katkıları incelendiğinde, en belirgin yükseliş 0,39 puanla temel mal grubunda gerçekleşirken enerji grubunun katkısı 0,05 puan azalmış, hizmet ile gıda gruplarının katkısı ise sırasıyla 0,08 ve 0,05 puan artmıştır.

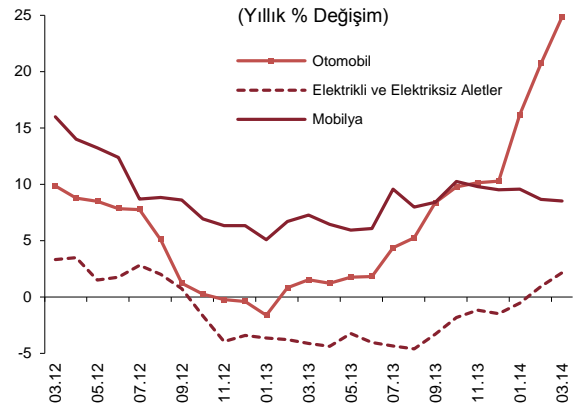
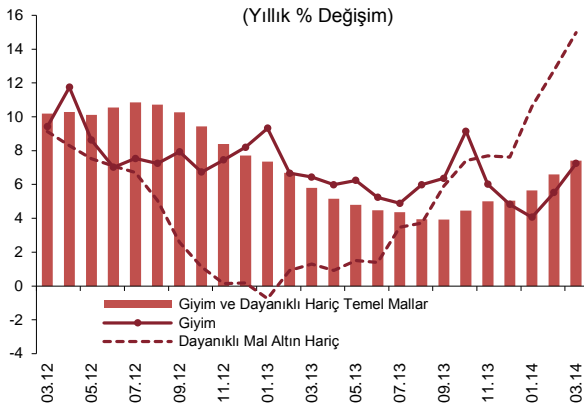
Mart ayında hizmet fiyatları aylık bazda yüzde 0,65 oranında artmış, grup yıllık enflasyonu 0,26 puanlık yükselişle yüzde 8,60 olmuştur. Bu gelişmede lokanta-otel grubu fiyatlarında süregelen yüksek artışların etkisi öne çıkmıştır. Nitekim alt gruplar arasında da en yüksek yıllık enflasyon oranı yüzde 12,51 ile bu gruba aittir. Gıda fiyatlarındaki gelişmelere istinaden yiyecek hizmetleri fiyatlarında gözlenen yükseliş bu seyrinde belirleyici olmuştur. Buna ek olarak, bu dönemde diğer hizmetler (sağlık, giyim, ulaştırma araçlarının bakım onarımı ve ev hizmetleri gibi alt grupların etkisiyle) kaleminde de yıllık enflasyonun yükseldiği izlenmiştir. Diğer taraftan, kira ve ulaştırma hizmet gruplarında yıllık enflasyon sınırlı oranlarda gerilemiştir. Bu görünüm paralelinde, mevsimsellikten arındırılmış veriler hizmet grubu enflasyonunun ana eğilimindeki yukarı yönlü seyrin Mart ayında da sürdüğüne işaret etmiştir.

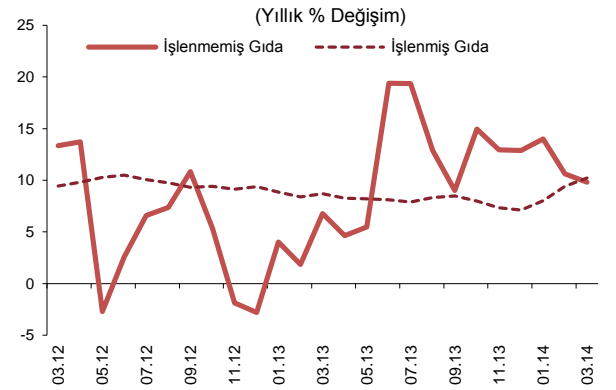
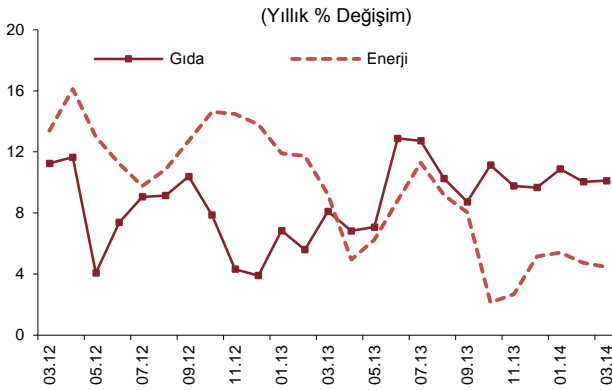
MART AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 NİSAN 2014

Temel mal grubu yıllık enflasyonu Mart ayında 1,64 puanlık belirgin bir artışla yüzde 10,04'e yükselmiştir. Bu gelişmede, Türk lirasındaki değer kaybına paralel olarak yükselen dayanıklı tüketim malları fiyatları ile endeks tarihinin en yüksek Mart ayı artışını kaydeden giyim fiyatları belirleyici olmuştur. Otomobil ve beyaz eşya fiyatlarındaki artış eğilimi bir miktar yavaşlayarak da olsa devam etmiş, böylelikle dayanıklı tüketim grubunda yıllık enflasyon yüzde 14,97'ye ulaşmıştır. Giyim fiyatları ise Mart ayında yüzde 2,52 ile mevsimsel ortalamalarının üzerinde artış gösterirken, grup yıllık enflasyonu yüzde 7,24'e yükselmiştir. Mart ayı gelişmeleri, temel mal grubunda döviz kuru etkilerinin genele yayılarak güçlü bir şekilde hissedildiğini göstermiştir. Bu doğrultuda mevsimsellikten arındırılmış veriler de grup enflasyonunun ana eğiliminde belirgin bir yükselişe işaret etmiştir.

Mart ayında enerji fiyatları yüzde 0,54 oranında gerilemiştir. Bu gelişmede uluslararası petrol fiyatlarındaki düşüşe paralel olarak gerileyen tüp gaz ve akaryakıt fiyatları belirleyici olmuştur. Böylelikle, enerji grubu yıllık enflasyonu yüzde 4,46'ya gerileyerek olumlu seyrini sürdürmüştür.

Gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yıllık enflasyon 0,07 puanlık artışla yüzde 10,12'ye yükselmiştir. Yıllık enflasyon işlenmiş gıda grubunda yükselirken işlenmemiş gıda grubunda gerilemiştir. İşlenmiş gıda fiyatları bu dönemde yüzde 1,42 oranında artarak yılbaşından itibaren hızlanan yükseliş eğilimini sürdürmüştür. Bu gelişmede, Türk lirasındaki değer kaybının ve mevsim normallerine kıyasla düşük seyreden yağışların etkisi belirleyici olmuştur. Bu grupta, fiyat artışlarının ekmek-tahıllarda daha belirgin olmakla birlikte, alt grupların geneline yansıdığı dikkat çekmiştir. İşlenmemiş gıda fiyatlarında bu dönemde kaydedilen artışta taze meyve-sebze fiyatları etkili olurken grup yıllık enflasyonu 0,80 puan azalarak yüzde 9,82'ye gerilemiştir.

MART AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 NİSAN 2014

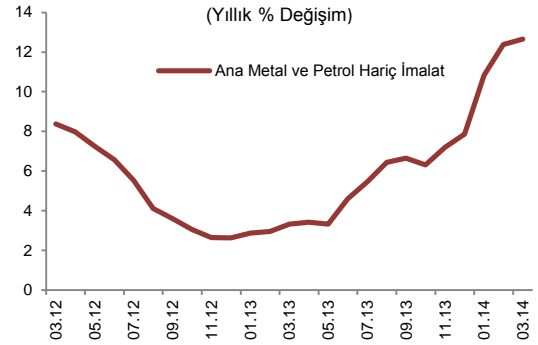
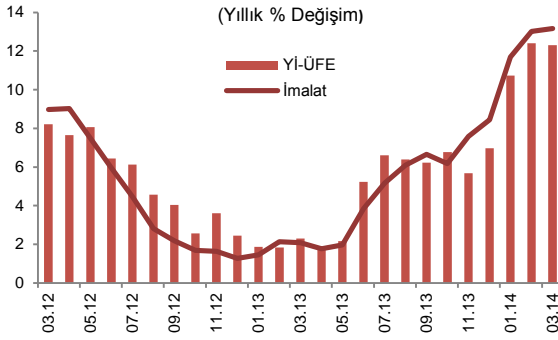
	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Mart 2014	Mart 2013	Mart 2014	Mart 2013
TÜFE	1,13	0,66	8,39	7,29
1. Mallar	1,32	0,76	8,36	7,28
Enerji	-0,54	-0,28	4,46	9,22
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	2,10	2,04	10,12	8,10
İşlenmemiş Gıda	2,82	3,57	9,82	6,79
Taze Meyve-Sebze	6,71	6,09	-5,84	13,92
Diğer İşlenmemiş Gıda	0,56	1,55	22,99	1,68
İşlenmiş Gıda	1,42	0,70	10,21	8,71
Ekmek ve Tahıllar	2,06	0,98	13,04	11,34
Diğer İşlenmiş Gıda	1,04	0,53	8,50	7,14
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	1,55	0,26	8,68	5,95
Temel Mallar	1,86	0,34	10,04	4,29
Dayanıkları Mallar	2,18	0,12	14,24	0,96
Dayanıkları Mallar (Altın Hariç)	2,13	0,16	14,97	1,29
Alkollü İçecekler ve Tütün	-0,02	0,00	3,10	16,31
Altın	3,03	-0,57	2,38	-3,99
2. Hizmetler	0,65	0,42	8,60	7,32
Kira	0,37	0,46	6,56	5,83
Lokanta ve Oteller	1,33	0,62	12,51	9,40
Ulaştırma Hizmetleri	0,39	0,47	6,54	7,90
Haberleşme Hizmetleri	0,16	0,02	2,54	7,44
Diğer Hizmetler*	0,67	0,41	10,99	6,39
3. Temel Göstergeler				
İşlenmemiş Gıda, Al. İç. ve Tütün Dışı TÜFE	0,95	0,30	8,51	6,80
ÖKTG-H	1,25	0,43	9,52	6,33
ÖKTG-I	1,20	0,38	9,32	5,80

Kaynak: TÜİK, TCMB.

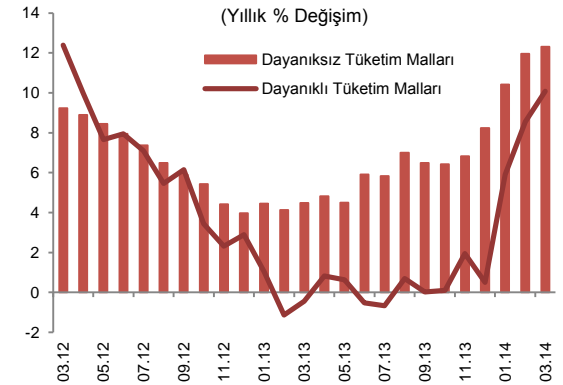
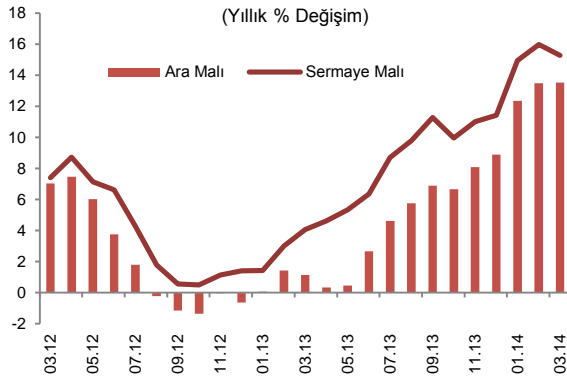
*Diğer hizmetler: Kira, lokanta ve oteller, ulaştırma ile haberleşme hizmetleri dışında kalan hizmet endeksi.

...Yİ-ÜFE...

Yİ-ÜFE Mart ayında yüzde 0,74 oranında artmış ve grup yıllık enflasyonu sınırlı bir oranda gerileyerek yüzde 12,31 olmuştur. Türk lirasında gözlenen değer kaybının gecikmeli etkilerine bağlı olarak imalat sanayinde gözlenen fiyat artışları bu dönemde de sürmüştür. Özellikle, gıda ve giyim eşyası imalatı ile elektronik ürünler ve motorlu taşıtlarda kaydedilen fiyat artışları ön plana çıkmıştır. Bu dönemde, petrol ve ana metal hariç imalat sanayi grubunda ise yıllık enflasyon yüzde 12,65'e yükselmiştir.

Ana sanayi gruplarına göre incelendiğinde, Mart ayında enerji hariç tüm ana gruplarda fiyatlar artmıştır. Yıllık enflasyon tüketim mallarında yükselirken ara mallarında yatay seyretmiş, sermaye mallarında ise gerilemiştir. Bu çerçevede, imalat sanayi yıllık enflasyonu sınırlı da olsa yükselişini korumuştur. Sonuç olarak, başta tüketim malları olmak üzere imalat sanayi fiyatlarındaki artış eğiliminin sürmesi, önümüzdeki dönemde tüketici fiyatları üzerindeki maliyet yönlü baskıların devam edebileceğine işaret etmektedir.

...TABLOLAR

Mart Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2014		2013	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	1,13	8,39	0,66	7,29
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	24,45	2,10	10,12	2,04	8,10
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,29	-0,02	3,10	0,00	16,31
Giyim ve Ayakkabı	7,17	2,49	7,30	0,86	6,44
Konut	16,41	0,23	4,84	0,23	9,84
Ev Eşyası	7,52	0,90	7,64	0,09	4,49
Sağlık	2,44	0,85	7,02	0,48	2,03
Ulaştırma	15,54	0,88	13,74	-0,05	4,03
Haberleşme	4,70	0,27	0,88	0,02	6,64
Eğlence ve Kültür	3,36	0,68	7,97	0,33	1,17
Eğitim	2,26	0,19	9,98	0,09	5,12
Lokanta ve Oteller	6,58	1,33	12,51	0,62	9,40
Çeşitli Mal ve Hizmetler	4,28	1,20	5,27	0,29	7,57

Kaynak: TÜİK.

Mart Ayı Yİ-ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2014		2013	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
Yİ-ÜFE	100	0,74	12,31	0,81	2,30
Madencilik	3,97	-0,10	13,73	0,61	8,63
İmalat	85,93	1,03	13,16	0,90	2,08
Elektrik, Gaz Üretimi ve Dağıtım	9,31	-1,69	1,12	1,98	15,09
Su Temini	0,79	0,56	9,00	0,39	11,04

Kaynak: TÜİK.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.